

PM 2005 RVIII (Dnr 303-3661/2005)

Förslag till föreskrifter och allmänna råd om innehållet i kommunal avfallsplan

Remiss från Naturvårdsverket

Förlängd remisstid till 20 december 2005

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Som svar på remissen ”Förslag till föreskrifter och allmänna råd om innehållet i kommunal avfallsplan” översänds och återopas denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Naturvårdsverket har remitterat ett förslag till nya föreskrifter och allmänna råd för innehållet i kommunala avfallsplaner. Förslaget har sin grund i att gällande föreskrifter som utfärdades 1991 har föråldrats i och med den utveckling som skett inom avfalls- och lagstiftningsområdet.

Ärendet

Det remitterade förslaget innehåller tre delar, förslag till nya föreskrifter för vad en kommunal avfallsplan ska innehålla, förslag till nya allmänna råd (närmast att betrakta som tillämpningsanvisningar) samt en verbal beskrivning och konsekvensanalys av de båda tidigare delarna.

Förslaget preciserar de olika uppgifter som ska redovisas i en kommunal avfallsplan. Bland annat föreskrivs hur uppkomna avfallsslag ska kategoriseras och beskrivas vad avser mängd, härkomst, insamling, återvinning, behandling och kommunens målsättningar för de olika avfallsslagen samt hur uppgifterna ska rapporteras till länsstyrelsen. För de avfallsslag där kommunen har ansvar, är kraven på vad som ska redovisas längre gående än för avfallsslag som faller under t.ex. producentansvaret.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och renhållningsnämnden.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget till stora delar är godtagbart och tydligt uppställt och ser ett behov av revidering av nuvarande föreskrifter. Dock ifrågasätter kontoret kravet på att åtgärder skall anges i avfallsplanen.

Renhållningsnämnden ställer sig i huvudsak positiv till förslaget men anser att i avfallsplanen även bör redovisas vilka behandlingsresurser som nyttjas, oavsett dess lokalisering. Vidare anser nämnden att länsstyrelsen bör ha ansvar för att sammanställa bl.a. anläggningars kapacitet och utnyttjandegrad. Den efterlyser även tydligare styrmedel

för att minska mängden i försäljningsledet av förpackningar och tidningar som sedan genereras till avfall.

Mina synpunkter

Jag välkomnar en revidering av föreskrifterna och allmänna råd om innehållet i kommunal avfallsplan. De nu gällande föreskrifterna har gällt sedan 1991 och sedan dess har det skett många förändringar inom avfallsområdet. Förslaget till föreskrifter är i huvudsak bra och tydligt uppställt. Jag vill dock särskilt kommentera några delar.

Det är bra att planerna skall innehålla mål för insamling och behandling av avfallet och hur avfallets mängd och farlighet skall minska, och att dessa mål skall vara kopplade till de nationella miljökvalitetsmålen. Vilka åtgärder som måste vidtas är en viktig del av planen, liksom uppföljning av målen.

Både stadsledningskontoret och renhållningsnämnden lyfter fram problematiken med att den kommunala avfallsplanen sätter upp mål och åtgärder för avfallsslag som kommunen inte ansvarar för, t.ex. förpackningar och industriavfall. Detta tydliggör några av de svårigheter som finns i dagens konstruktion med producentansvar för t.ex. förpackningar, eftersom kommunens rådighet över avfallsområdet som helhet begränsas. Det krävs också tydligare styrmedel för att kunna begränsa mängden förpackningar redan i försäljningsledet.

Jag anser vidare, vilket också lyfts fram av stadsledningskontoret och renhållningsnämnden, att kravet på att kommunerna i detalj ska redovisa en rad uppgifter om alla enskilda återvinnings- och behandlingsanläggningar, också för sådana som hanterar avfall utanför kommunernas ansvar, ska omprövas. Detta torde kunna utgöra en mer naturlig uppgift för länsstyrelserna.

Slutligen vill jag, liksom renhållningsnämnden, lyfta fram att i 1 § bör även förordningen om producentansvar för returpapper (1994:1205) anges eftersom uppgifter om returpapper ska redovisa enligt 15 §.

Jag föreslår med hänvisning till vad som ovan anförts att kommunstyrelsen beslutar följande

Som svar på remissen "Förslag till föreskrifter och allmänna råd om innehållet i kommunal avfallsplan" översänds och åberopas denna promemoria.

Stockholm den 1 december 2005

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Naturvårdsverket har remitterat ett förslag till nya föreskrifter och allmänna råd för innehållet i kommunala avfallsplaner. Förslaget har sin grund i att gällande föreskrifter som utfärdades 1991 har föråldrats i och med den utveckling som skett inom avfalls- och lagstiftningsområdet.

Det remitterade förslaget innehåller tre delar, förslag till nya föreskrifter för vad en kommunal avfallsplan ska innehålla, förslag till nya allmänna råd (närmast att betrakta som tillämpningsanvisningar) samt en verbal beskrivning och konsekvensanalys av de båda tidigare delarna.

Förslaget preciserar huvudsakligen de olika uppgifter som ska redovisas i en kommunal avfallsplan. Bland annat specificeras hur uppkomna avfallsslag ska kategoriseras och beskrivas vad avser mängd, härkomst, insamling, återvinning, behandling och kommunens målsättningar för de olika avfallsslagen samt hur uppgifterna ska rapporteras till länsstyrelsen. För de avfallsslag där kommunen har ansvar, är kraven på vad som ska redovisas längre gående än för avfallsslag som faller under t.ex. producentansvaret.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och renhållningsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 31 oktober 2005 är i huvudsak av följande lydelse.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget till stora delar är godtagbart och tydligt uppställt. Behovet av att revidera de föreskrifter som gäller sedan 1991 är påtagligt mot bakgrund av alla de förändringar som skett inom avfallsområdet under senare år. I några avseenden finns dock anledning att ifrågasätta vad som föreslås utgöra obligatoriska uppgifter i de kommunala avfallsplanerna.

Enligt förslagets §§ 7-9 samt § 15 ska avfallsplanen redovisa de mål och åtgärder kommunen lagt fast för insamling och behandling av avfall samt hur avfallets mängd och farlighet kan minska med beaktande av de nationella miljökvalitetsmålen. Mot detta har kontoret inget att erinra vad avser mål, men väl beträffande kravet på att ange alla de åtgärder som kan komma ifråga för att nå målen. Stadsledningskontoret anser att det inte är en uppgift för kommunfullmäktige att så i detalj reglera det praktiska utförandet. Än mer diskutabelt är detta, vilket också renhållningsnämnden konstaterar, i och med att kravet även avser åtgärder för avfallsslag som kommunen inte ansvarar för, t.ex. förpackningar och industriavfall.

Vidare anser kontoret, i likhet med renhållningsnämnden, att kravet på att kommunerna i detalj ska redovisa en rad uppgifter om alla enskilda återvinnings- och behandlingsanläggningar, också för sådana som hanterar avfall utanför kommunernas ansvar, ska omprövas. Detta torde kunna utgöra en mer naturlig uppgift för länsstyrelserna.

Slutligen får kontoret hänvisa till renhållningsnämndens konstaterande att en lagrumhänvisning fallit bort i förslagets § 1.

Renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 26 oktober 2005 att överlämna förvaltningens utlåtande som svar på remissen.

Renhållningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 13 oktober 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar Naturvårdsverkets förslag till revidering av föreskrifter och allmänna råd och anser det värdefullt att revideringar kontinuerligt sker som svarar mot de förändringar som äger rum inom lagstiftningsområdet eller andra centrala beslut.

I den kommunala renhållningsskyldigheten ingår att kommunen skall tillse att hushållsavfall behandlas. Det innebär att det inte alltid finns behandlingsanläggningar för olika kategorier av avfall inom kommunen, utan att behandlingsanläggning i regionen nyttjas genom den upphandling som kommunen genomför. Det innebär i sin tur, enligt förvaltningen, att man i avfallsplanen även bör redovisa vilka behandlingsresurser som nyttjas, oavsett dess lokalisering.

I Naturvårdsverkets ”Beskrivning och konsekvensanalys”, anges att planen ska innehålla översiktliga uppgifter om sådant avfall som kommunen inte har ansvar, d.v.s. olika typer av industri- och verksamhetsavfall. Förutom att få en överblick över avfallsströmmarna i kommunen indikerar det eventuella behov av ny behandlingskapacitet.

Förvaltningen ser det därför som värdefullt att länsstyrelsen får ansvar för att sammanställa bl.a. anläggningars kapacitet och utnyttjandegrad.

Därmed erhålls en kunskap om tillgängliga resurser för såväl hushållsavfall som industriavfall.

Förvaltningen lämnar slutligen följande kommentarer till de föreslagna paragraferna.

1 §: Förordningen om producentansvar för returpapper (1994:1205) bör anges eftersom uppgifter om returpapper ska redovisa enligt 15 §.

15 §: anger utifrån förordningen om producentansvar att planen skall innehålla åtgärder för att förebygga att förpackningsavfall uppstår och åtgärder för att främja återanvändning. Kommunens möjligheter till detta utgörs främst informationsinsatser till hushållen, men också genom att begränsa uppkomsten av avfall i sin beställarroll. Däremot har kommunen små möjligheter att påverka producenter att minska mängden i försäljningsledet av förpackningar och tidningar som sedan genereras till avfall. Här efterlyser förvaltningen tydligare styrmedel.